

Årsrapport 2018

Ressurscenter om vold, traumatisk stress
og selvmordsforebygning, region Midt

Forord ved senterleder	2
Om RVTS Midt	3
1. Organisering og forankring.....	3
2. Personell/årsverk per 31.12.2018	4
3. Ivaretagelse av samfunnsoppdraget.....	4
3.1. Tilgjengelige, sammenhengende og koordinerte tjenester av god kvalitet.....	4
3.1.2 Tjeneste og brukermedvirkning.....	4
3.3 Samarbeid.....	12
3.3.3 Undervisningssamarbeid med tjenestene og andre kompetansemiljøer	12
4. Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021)	14
4.3 Psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.	16
4.4 Kompetanseprogram for tverrfaglige team innen videregående opplæring.....	16
4.5 Bedre samhandling for barn og unge med psykiske vansker og rusmiddelproblemer.....	16
4.6 Styrket kunnskap og kompetanse om tidlig innsats og tidlig intervensjon	16
4.7 Handlekraft	16
4.8 Arbeid mot krisesentertilbudet i kommunene	16
4.9 Arbeid for bedre behandlingstilbud for overgripere.....	16
4.10 Kompetanseutvikling rus og vold	18
5. Handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading (2014-2017).....	18
6. Flyktningehelse og tvungen migrasjon	19
6.1 Overgrep og tortur	19
6.2 Handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse.....	19
6.4 Arbeid med Regjeringens handlingsplan mot menneskehandel.....	20
6.5 Traumebevisst omsorg	20
6.6 Kommunikasjon med barn via tolk.....	20
6.7 Familiegjennforening i eksil	21
7. Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme	22
8. FN/Nato-veteraner, herunder i tjeneste for Norge;	23
9. Traumebehandling for voksne.....	23
9.1 Traumekompetanse	23
10. Psykososial beredskap	23
12. Løpende arbeid i 2018	23

Forord ved senterleder

Ressurssenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging – region Midt-Norge (RVTS Midt) er ett av fem regionale ressursentra med fokus på traumer og traumatisk stress, selvskading, selvmordsforebygging, flyktingehelse og tvungen migrasjon, vold, og seksuelle overgrep. RVTS Midt er tilgjengelig for fagpersoner og frivillige som i sitt virke møter mennesker berørt av slike hendelser. Vi ønsker å bidra til sammenhengende tjenester med god kompetanse. Dette gjør vi gjennom tjenestetøtte, undervisning, veiledning, konsultasjon og deltakelse i faglige nettverk.

RVTS Midt har tjenesteapparatet i kommunene som vår viktigste målgruppe. For å møte kommunenes kompetansebehov er det avgjørende at vi har et godt samarbeid med kommunene, brukerrepresentanter, Fylkesmenn og de andre kompetansemiljøene i regionen. I Midt-Norge har de regionale kompetansesentrene, og de nasjonale sentrene som har tilhold i Trondheim, et nært samarbeid gjennom Kompetansesenterforum Midt-Norge. Siden forumet ble startet i 2008 har vi et tettere samarbeid med Fylkesmennene i de to midtnorske fylkene med særlig tanke på samordning av innsatsen mot kommunene. For å sikre at vi dekker hele regionen har vi systematisert vår registrering av henvendelser og aktiviteter til kommunenivå. Mye av vår aktivitet er langsgående kompetanseforløp som er planlagt og ledelsesforankret. Samtidig er det viktig for oss å være en lett tilgjengelig tjeneste for tjenesteapparatet i regionen. Vi opplever at mange tar kontakt for konsultasjon eller rådgivning i problemstillinger de står i.

I 2018 har senteret fortsatt satsingen på kompetanseheving til kommunene på våre fagområder. Psykososial oppfølging av flyktinger og asylsøkere til flere kommuner, samt opprettholdelse av flere fagnettverk i regionen. «Traumebevisst omsorg» et kompetansehevingsprogram for barnevern, ansatte i bofellesskap for bosatte enslige mindreårige flyktinger er gitt til flere kommuner. Vi har et nært samarbeid med flere kommuner i regionen for å øke fokus på forebygging av selvmord og selvskading samt støtte til etterlatte. Arbeidet er forankret i kommuneledelse.

Programmet Traumekompetanse er gjennomført i 28 kommuner med til sammen 461 deltakere. Den regionale ressursgruppen for Traumerelaterte lidelser der både voksen, rus og barnefeltet er representert er viktig i kartlegging av kompetansebehov og er med i utarbeidelsen av plan for videre kompetanseheving. Ressursgruppen rapporterer til Regionalt Fagledernetttverk og Helse Midt-Norge. Arbeidet med å bistå kommuner i å lage kommunale eller interkommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner, inkludert kjønnslemlestelse og tvangsekteskap er videreført. Et arbeid som også bidrar til at kommunene kartlegger og bestiller systematisk kompetanseheving på områder de ser kompetansebehov. Implementering av SNAKKE startet høsten 2018 og fortsetter. Prosjektet «Kompetanseutvikling rus og vold», et samarbeidsprosjekt mellom alle landets KoRus og RVTS startet i juli 2017. Prosjektet ledes av KoRus midt i tett samarbeid med RVTS Midt.

Arbeidet senteret har utført i 2018 står beskrevet under de ulike nasjonale veiledere og handlingsplaner som er førende for vårt arbeid. Til slutt vil jeg takke alle dyktige og dedikerte medarbeidere ved RVTS Midt for alt godt arbeid i 2018.

Bente Espeland, Senterleder

Om RVTS Midt

RVTS Midt er et regionalt kompetansesenter for Midt-Norge. Vårt fokus er fagområdene traumer og traumatisk stress, forebygging av selvmord og selvskading, forebygging av vold og overgrep samt flyktningehelse og tvungen migrasjon. Kunnskap om traumer og traumatisk stress er sentralt i alt vårt arbeid. Senteret består av personer med ulike fag- og yrkesbakgrunn. Vi jobber tverrfaglig og bistår ulike etater i regionen med kompetanseheving.

Vår visjon og våre verdier er;

Visjon: Styrke hjelpere gjennom kunnskap og samhandling

Verdiene: Fleksibel, Lyttende, Måltrett, Relevant

Våre samarbeidspartnere er helse- og sosialtjenestene i kommunene, spesialisthelsetjenesten, offentlige, private og frivillige organisasjoner som tilbyr hjelp til volds- og kriserammede. Den fremste målgruppe er fagfolk som arbeider med flyktninger, asylsøkere, utsatte for vold- og overgrep, utøvere av vold- eller overgrep, selvmordsnære og etterlatte etter selvmord og mennesker som har opplevd traumatiske hendelser. Dette omfatter fagpersoner og ressurspersoner på alle nivå i tjenesteapparatet, innen alle etater, undervisningsinstitusjoner og frivillige organisasjoner.

Senteret tilbyr kompetansehevende aktiviteter som inkluderer en rekke tilnærminger som undervisning, veiledning, konsultasjoner og nettverksbygging. Vi bidrar til kompetanseutvikling gjennom fagutvikling. Det er et mål for oss å være lett tilgjengelig for tjenestene i regionen.

Senterets kompetanse retter seg mot alle aldersgrupper, og det har medarbeidere med kompetanse både på utøver og utsatt når det gjelder volds- og overgrepssproblematikk. Kunnskap om kompleks traumatisering er et overbyggende teoretisk perspektiv i senteret. Flere av de tilsatte har deltidsstillinger innenfor helsetjenesten og familievernet. Slik sikres en nær tilknytning til praksisfeltet. I 2018 hadde vi en erfaringskonsulent tilsatt i 20 % stilling, som deltok både i utforming og gjennomføring av undervisning og veiledning.

1. Organisering og forankring

RVTS Midt ble etablert i 2007 på oppdrag fra Sosial- og Helsedirektoratet, som et av fem ressursentre i landet. Senteret har en regional funksjon og skal dekke fylkene Trøndelag og Møre og Romsdal med en samlet befolkning pr. 1.1.2019 på 729 452. Senteret bygger virksomheten på tilskuddsbrev fra Helsedirektoratet. I tillegg bevilger Helse Midt-Norge midler til drift av noe klinisk virksomhet for flyktninger.

Formålet med de regionale ressursentrene er å bidra til kvalitativt bedre og mer helhetlige tjenester gjennom kompetansebygging i tjenesteapparatet, og å utvikle gode samarbeidsmodeller på tvers av profesjoner, sektorer og forvaltningsnivå.

RVTS Midt er organisert som en enhet under Avdeling for forskning og utvikling (AFFU) i Divisjon for psykisk helsevern ved St. Olavs Hospital i Trondheim. Senteret er internt organisert i to faggrupper, faggruppe flyktninger og faggruppe vold, overgrep og selvmordsforebygging. Senterleder er administrativ, økonomisk, og faglig ansvarlig. Lederteam består av koordinator for hver av faggruppene, fag- og forskningskoordinator og senterleder. Senteret legger stor vekt på spisskompetanse på de ulike fagområdene, og har fokus på tett samarbeid når det gjelder oppdrag, prioriteringer og prosjekter.

2. Personell/årsverk per 31.12.2018

	Ansatte / personer	Årsverk
Administrasjon og ledelse	4	3,2
Vold, overgrep og selvmord	11	8,9
Flyktninger	9	5,4

3. Ivaretagelse av samfunnsoppdraget

3.1. Tilgjengelige, sammenhengende og koordinerte tjenester av god kvalitet

Evaluerings- og tilbakemeldinger i etterkant av kompetanseprogrammene «Traumekompetanse» og «Traumebasert omsorg» viser at felles kompetanseheving kombinert med veiledning skaper økt eierforhold til den nye kunnskapen og økt forståelse for nødvendigheten av koordinerte tjenester som samarbeider. Vi knytter vårt kompetansehevende arbeid til kommuneledelse og klinikkledelse lokalt. Sammen med de andre kompetansesentrene i regionen har vi knyttet oss til de to Fylkesmennenes fagnettverk som er bredt sammensatt fra tjenestene i kommunene og bidrar på våre fagområder inn i disse. Gjennom et systematisk handlingsplanarbeid i kommunene får både kommunen og vi et bilde av hvor det trengs videre utvikling i tjenesteapparatet. RVTS Midt deltar i flere fagnettverk for å sikre kompetanse i alle ledd og i hele regionen. Vi har inngått samarbeidsavtaler med flere offentlige aktører for å sikre koordinering og spredning av kompetanse. Ved våre kurs og seminarer inviterer vi aktuelle samarbeidspartnere både fra private aktører, kommunalnivå og spesialisthelsetjeneste. Vi tilbyr oppdatert evidens- og erfaringsbasert kompetanse.

Nettverksarbeid i 2018

Alle tidligere nettverk er videreført. I tillegg er det opprettet et nettverk for arbeid mot menneskehandel i Trondheimsregionen.

3.1.2 Tjeneste og brukermedvirkning

Senteret hadde i 2018 en erfaringskonsulent i 20 % stilling. Erfaringskonsulenten er med i planlegging og gjennomføring av flere aktiviteter. At erfaringskonsulenten er med som foreleser på våre arrangementer gir svært gode tilbakemeldinger. Erfaringskonsulenten benyttes også av de andre regionale kompetansesentrene og av Fylkesmannen. Vi har tett samarbeid med LEVE. Brukerrepresentant er deltaker i styringsgruppa for Regionalt Traumeprojekt i Midt Norge. Fra november 2018 ble KBT Midt medlem i Kompetansesenterforum slik at vi sikrer brukerinvolvering også på ledernivå. De fleste av våre aktiviteter blir evaluert, og tilbakemeldingene er viktige for utforming av videre arbeid. Svært mye av vår kompetansehevingsaktivitet utformes i samarbeid med den/de kommuner som skal ha tilbudet. Vi har tett samarbeid med KoRus og RKBU i regionen, og bistår hverandre med spisskompetanse og undervisning/veiledning når behovene fra kommunene tilsier dette.

3.2 Fagutvikling, undervisning, veiledning og konsultasjon

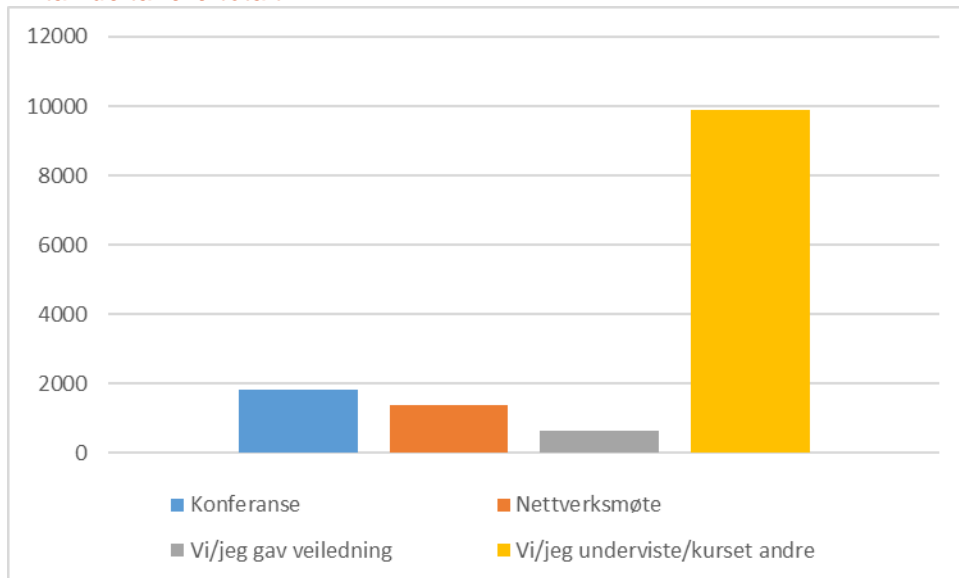
3.2.1 Konsultasjon og veiledning

RVTS Midt legger stor vekt på å være tilgjengelig med veiledning og konsultasjoner for tjenesteapparatet. Vi tilbyr noen langsgående veiledningstilbud til kliniske enheter, og får mange henvendelser på enkeltsaker. Nærhet til praksisfeltet og lett tilgang til veiledning og konsultasjon er en av bærebjelkene i senterets arbeid. Vi gir veiledning til flyktningmottak, ofte sammen med skoler, barnehager og kommunenes helse- og sosialtjenester. I etterkant av programmene «Traumekompetanse» og «Traumebasert omsorg» er det økt etterspørsel etter veiledning på traumebehandling i regionen. I 2018 har det også vært stor etterspørsel etter veiledning og konsultasjon i forhold til selvmordsforebygging. Det er så stor etterspørsel etter veiledning at vi har ikke kapasitet til å innfri alle ønsker.

3.2.2 Kurs, undervisning, arrangement

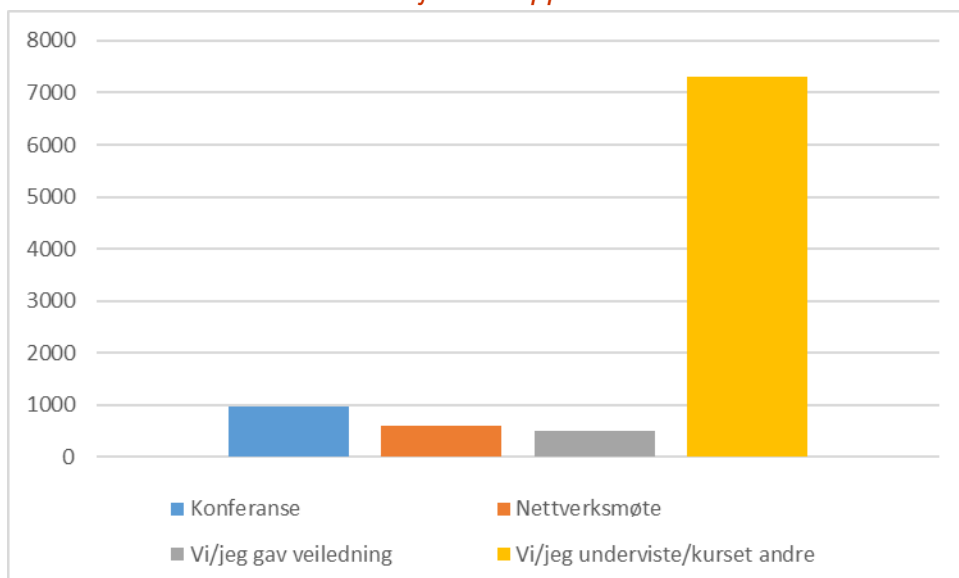
Vi har stor aktivitet når det gjelder undervisning om våre kjerneområder til alle deler av tjenesteapparatet. Vi gir undervisning for alt fra mindre grupper til større konferanser, og har samarbeid om undervisning for høyskoler (videre- og masterutdanninger) og NTNU (psykologisk institutt, Institutt for psykisk helse og medisinsk fakultet). Fokus er rettet mot god implementering av kunnskap. Mye av undervisningen foregår som del av lengre kompetansehevingsprogram, som også inkluderer veiledning og tjenestetøtte.

Antall deltakere totalt

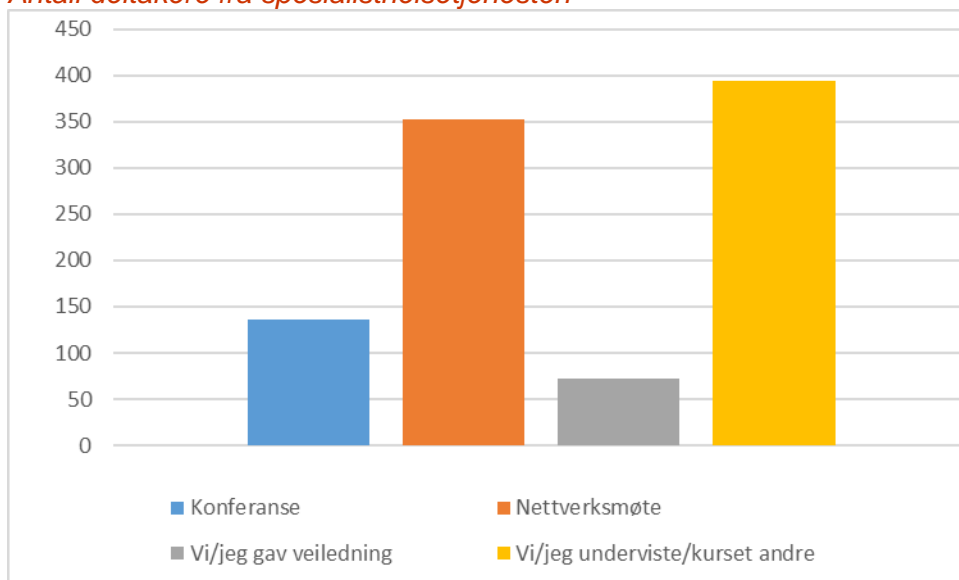
Aktivitet	Antall
Konferanse	1822
Nettverksmøte	1366
Vi/jeg gav veiledning	646
Vi/jeg underviste/kurset andre	9875

Antall deltakere fra kommunalt tjenesteapparat

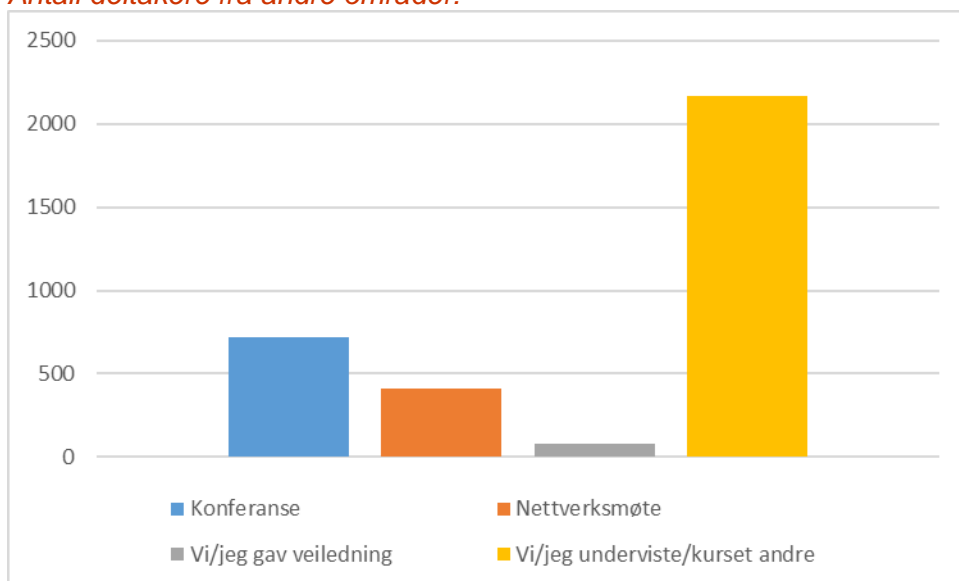
Aktivitet	Antall
Konferanse	966
Nettverksmøte	605
Vi/jeg gav veiledning	492
Vi/jeg underviste/kurset andre	7315

Antall deltakere fra spesialisthelsetjenesten

Aktivitet	Antall
Konferanse	136
Nettverksmøte	353
Vi/jeg gav veiledning	72
Vi/jeg underviste/kurset andre	394

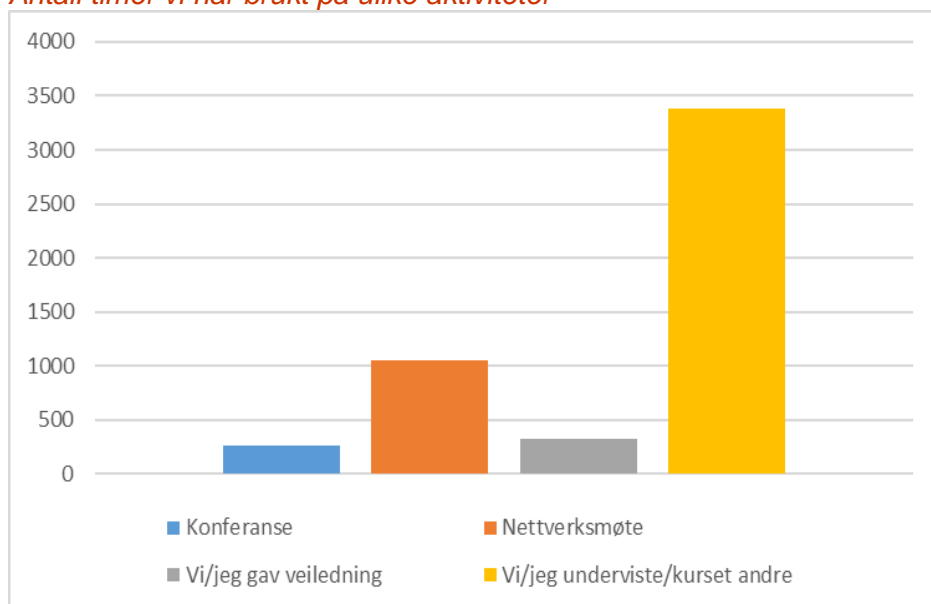
Antall deltakere fra andre områder:

Aktivitet	Antall
Konferanse	720
Nettverksmøte	408
Vi/jeg gav veiledning	82
Vi/jeg underviste/kurset andre	2166

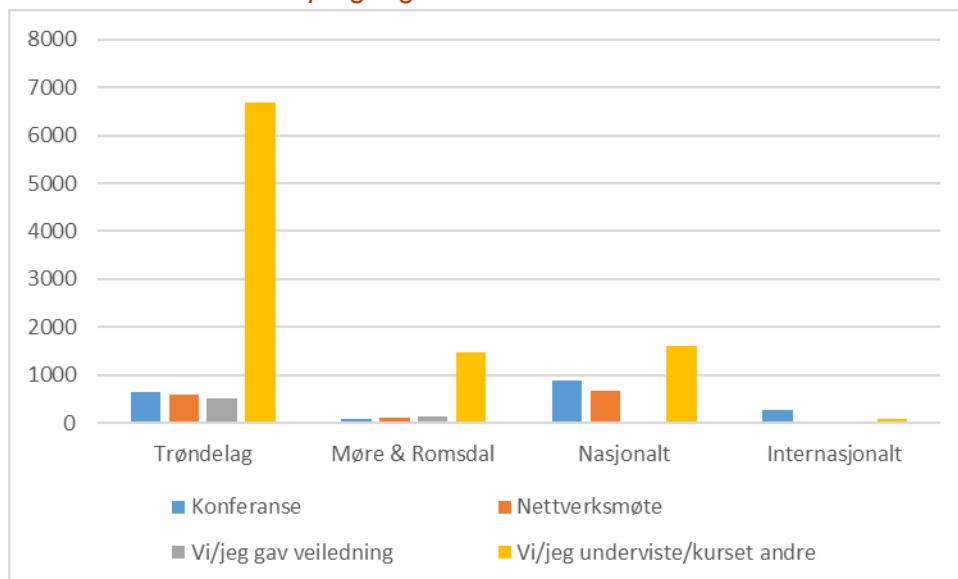
Kategorien består av frivillige, representanter for brukerorganisasjoner, etterlatte, befolkningen generelt på åpne forelesninger, samt studenter og ansatte ved Universitet og Høgskoler

Antall timer vi har brukt på ulike aktiviteter

Aktivitet	Antall timer
Konferanse	262
Nettverksmøte	1050
Vi/jeg gav veiledning	324
Vi/jeg underviste/kurset andre	3387

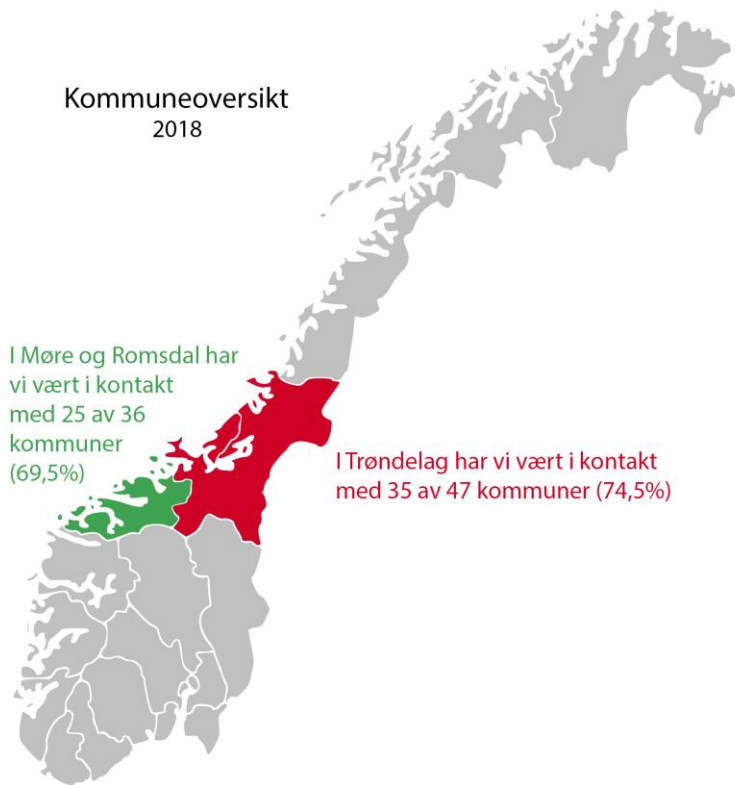
Antall deltakere fordelt på geografisk område

Aktivitet	Trøndelag	Møre & Romsdal	Nasjonalt	Internasjonalt
Konferanse	649	78	870	275
Nettverksmøte	585	98	670	12
Vi/jeg gav veiledning	507	132	5	2
Vi/jeg underviste/kurset andre	6688	1463	1598	77

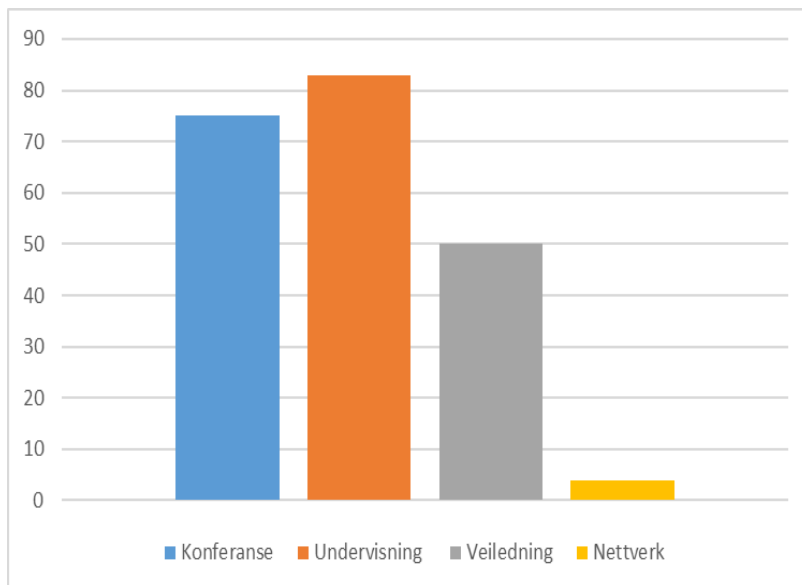
Grafene viser antall deltakere, hvem de er, og hvor i regionen de er fra. Alle har vært i kontakt med oss i forbindelse med nettverksbygging, veiledning, konferanse eller annen undervisning. I Trøndelag er i overkant av 2000 som har deltatt i undervisning lærere eller annet sentralt personell i skoler som har deltatt i undervisning om selvmordsforebygging. I Møre og Romsdal har i overkant av 300 deltatt på 7 dagers undervisning.

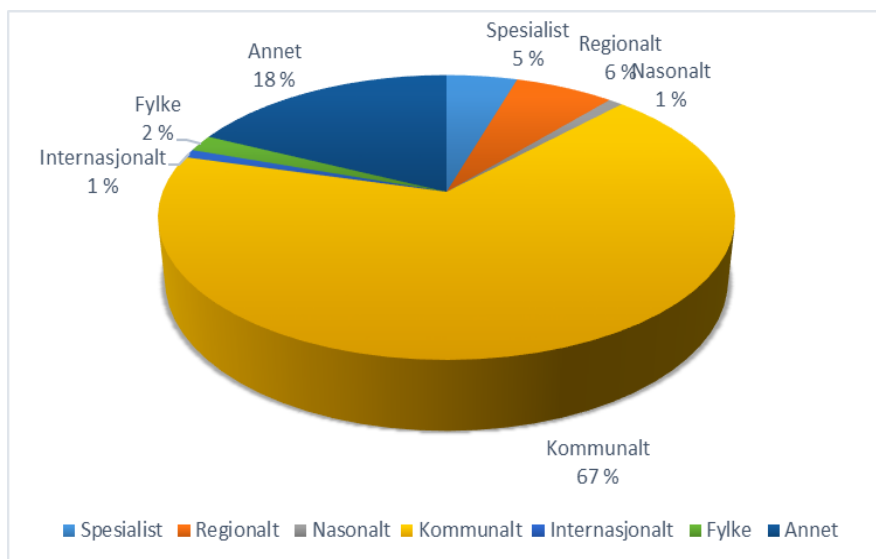
Kommuneoversikt 2018

3.2.4 Henvendelser

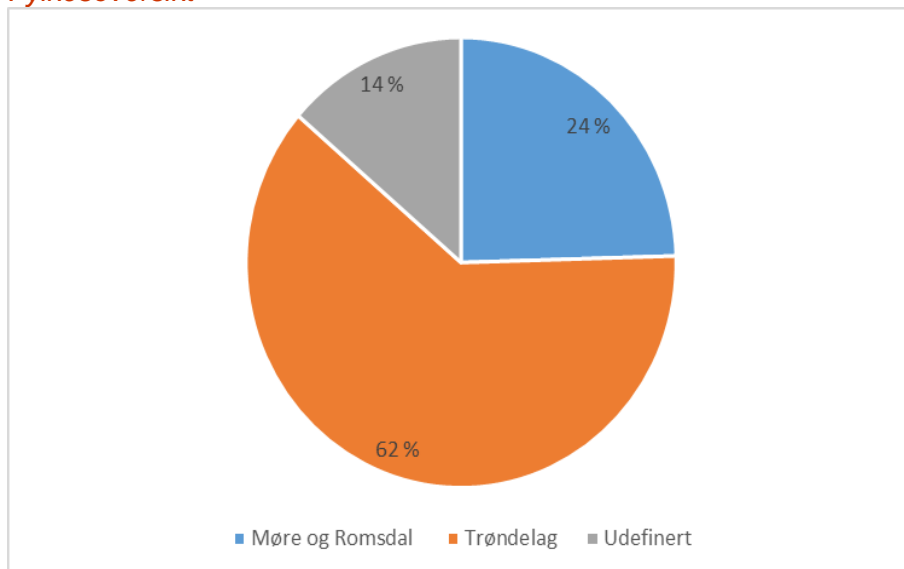
212 skriftlige henvendelser til senteret. Vi har innført verktøy for håndtering og arkivering. Dette gir oss bedre muligheter til prioritering, koordinering, og kvalitetssikring. Som grafen tilsier er det et stort ønske om at vi skal bidra på konferanser og gi undervisning. 67 % av alle henvendelser kommer fra kommunale tjenester.

Henvendelser	
Konferanse	75
Undervisning	83
Veiledning	50
Nettverk	4

Fylkesoversikt

Henvendelser	
Møre og Romsdal	52
Trøndelag	131
Udefinert	29

3.3 Formidling og informasjon

Profilering av senteret er en kontinuerlig prosess. RVTS Midt har fokus på å bli tydelig i kommunikasjonen med målgruppene gjennom ulike kanaler. Fagpersonell som kontakter oss skal raskt få hjelp eller veiledning. Vi har stort fokus på omtale av aktiviteter hos RVTS og hva vi kan bidra med. Dagens nettsider oppdateres ukentlig og nås via rvts.no og stolav.no. Kommunikasjonsmedarbeideren ved RVTS-midt har kontakt med de andre RVTSene for å sikre informasjonsflyt om konferanser og kurs på tvers av senterne.

www.rvtsmidt.no

Nettsidene er hovedkanalen vi informerer om hva som skjer hos oss. I løpet av 2018 hadde vi ca. 100 000 sidevisninger.

De mest besøkte sidene:	
1. Forsiden	
2. Kurs og konferanser	
3. Medarbeidere	
4. Utdanningsprogrammer	
5. Kompetansehevingsprogram om arbeid med vold	
6. Nyhetssak - Endring gjennom barndommens smerte	
7. Konferanse – ungdom i risiko	
8. Traumatisk stress	
9. Nyhetssak - Tilstede i sin egen kropp	
10. Konferanse - «Retten til å bestemme over eget liv»	

Facebook

Vi har nå vært på Facebook siden høsten 2017 og legger ut saker regelmessig. I hovedsak blir saker og konferanser som legges ut på vår nettside delt på Facebook. I tillegg deles relevante saker som de andre RVTSene legger ut, samt aktuelle artikler og temaer knyttet til våre fagområder. I dag har vi ca. 750 følgere. Vi har ikke valgt å promotere vår facebook-side økonomisk siden den ble opprettet. Det vurderes som virkemiddel i 2019 for å nå ut til et større publikum.

Publikasjoner

Hagen, Julia; Knizek, Birthe Loa; Hjelmeland, Heidi Marie.

Former suicidal inpatients' experiences of treatment and care in psychiatric wards in Norway.

International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being 2018 ;Volum 13:1461514.(1) s. 1-12 NTNU STO

Hagen, Julia; Hjelmeland, Heidi Marie; Espeland, Kristin; Knizek, Birthe Loa.

Bedre omsorg, færre selvmord? Tidsskrift for Den norske legeförening 2018 ;Volum 138.(3) s. 226-228 NTNU STO

Hagen, Julia; Different perspectives on treatment and care of suicidal patients. Seminar University of Ghana; 2018-03-12 - 2018-03-15 NTNU

Hagen, Julia; Hjelmeland, Heidi Marie; Espeland, Kristin; Knizek, Birthe Loa. Bedre omsorg, færre selvmord? Avisa Vårt land 2018 s. 18-19 NTNU

Hagen, Julia.

Care and control - Exploring experiences and perceptions of treatment and care of suicidal inpatients in psychiatric wards. PhD thesis. Trondheim, Norway: NTNU, Faculty of Medicine and Health Sciences, Department of Mental Health 2018 (ISBN 978-82-326-2893-3) 136 s. NTNU

Håkon Stenmark; Kronikk i Vårt land 24.07 Om flyktningers tilbud innen psykisk helsevern. Radionintervju i NRK, Her og Nå om samme tema.

Knut Hermstad; Frokostradio NRK P1+ 29. Januar 2018 kl 08 – 08.30, dagens frokostgjest – tema: Samtale om seksuelle overgrep mot barn og forståelse av personer som begår slike overgrep.

Odd Harald Røkenes og Linda Falch; «Emotion Revolution – Don` t just talk about it!» artikkel til RVTS Midt nettside.

Jorunn Gran; 18.09.18. Intervju på NRK P1 Her og Nå i fbm. drapene i EM-miljø i Trondheim.

Jorunn Gran; 21.09.18 Intervju med Kommunal Rapport i fbm. drapene i EM-miljø i Trondheim.

3.3 Samarbeid

3.3.1 Samarbeid med Fylkesmennene

RVTS Midt har hatt et løpende samarbeid med de 2 Fylkesmannsembetene i 2018. Samarbeidet går på gjensidig dialog gjennom året for best mulig ressursutnyttelse. Konkrete samarbeidsprosjekter har vært kompetansegrupper for kommunalt, privat og statlig ansatte som jobber med flykninger i de to fylkene. Det har vært samarbeid rundt implementering av SNAKKE, igangsetting av interkommunale kompetanseprogram for avdekking og systematisk arbeid i forhold til overgrep og vold, inkludert kjønnslemlestelse og tvangsekteskap, etter at RVTS har bistått med handlingsplanarbeid. Arbeid med radikaliserings og voldelig ekstremisme. Nettverksbygging og kompetanseutvikling for psykososial beredskap og kriseteam, og arbeidet med FN/NATO-veteraner. Fylkesmannen er representert i regionalt samarbeidsutvalg for barn og unge (RSBU), i regional arbeidsgruppe for Kommunepsykologer samt i regionalt fagnettverk for forebygging av negativ sosial kontroll, kjønnslemlestelse og tvangsekteskap.

3.3.2 Kompetansesenterforum Midt-Norge

Kompetansesenterforum Midt-Norge er et forpliktende samarbeidsforum for lederne i de regionale kompetansesentrene i Midt-Norge (KoRus, RKBU og RVTS), og de nasjonale sentrene som har tilhold i Trondheim (NAPHA og NAKU). I 2017 kom også Statped- Midt med i det regionale forumet. Formålet med forumet er å fremme samarbeid, diskutere samarbeidsprosjekter, faglige spørsmål, felles utfordringer og utviklingsområder. Det ble avholdt fem møter i kompetansesenterforum i 2018. Sentrene deler tilskuddsbrev og tilstreber samarbeid på tilstøtende eller overlappende oppdrag. Kompetansesenterforum Midt-Norge reiser samlet ut til de to Fylkesmannsembetene i regionen en til to ganger årlig og har møte med Fylkeslege og rådgivere innenfor aktuelle fagområder. I disse møtene gjennomgår vi tilskuddsbrev og avklarer samarbeidsarenaer.

3.3.3 Undervisningssamarbeid med tjenestene og andre kompetansemiljøer

RKBU og RVTS samarbeider om fagemnet MDV6245 Traumatisering av barn og unge. Forebygging av omsorgssvikt, overgrep, selvskading og selvmord. Emnet kan tas som en del av master i barn og unges psykiske helse. Emnet er på 15 studiepoeng. KoRus Midt sitt kompetanseprogram Delta; RVTS har bidratt med 18 timer undervisning om Den vanskelige barnesamtalen, som en del av programmet. I 2018 har vi hatt samarbeid med flere interkommunale regioner for utvikling av kompetanseprogram ut fra lokale behov.

3.3.4 Samarbeid med Helse Midt-Norge

RVTS har samarbeid med Helse Midt-Norge om kompetanseheving på traumer i regionen. Dette gjøres gjennom Regional styringsgruppe for Traumeprojekt Midt Norge. RVTS leder Regional Ressursgruppe om Traumatiske lidelser som består av fagpersoner fra hele regionen, og som rapporterer til Fagledernetverket i HMN. De regionale kompetansesentrene deltar også i lederforum for Regional plan for psykisk helsevern barn/unge og voksne i HMN. RVTS har en egen samarbeidsavtale med Regional Traumeenhet Nidaros DPS. En av våre medarbeidere deltar i utenlandsteamet ved St. Olavs Hospital HF. Helseteamets primære oppgave er å bistå ambassaden med å gi hjelp til nordmenn i det aktuelle kriseområdet. Det skal ytes psykososial bistand etter behov og personer skal klargjøres for transport til Norge. Tre av våre medarbeidere er medlemmer av katastrofepsykiatrisk team ved St.Olavs Hospital.

3.3.5 RSBU (Regionalt samarbeidsutvalg for barn og unge) og LSBU (fylkesvis)

Samarbeidsutvalget består av representanter for Helse Midt-Norge, Bufetat region midt, Fylkesmannen, KoRus, RKBU, RVTS og BUP. Utvalget møtes 2 ganger årlig for koordinering av tjenester og avklaring av kompetansebehov.

3.3.6 Samarbeid mellom RVTSene

RVTS lederne har jevnlig møter for å holde hverandre gjensidig orientert, koordinere innsatsen og for å diskutere felles problemstillinger. Det er organisert egne prosjekter med representasjon fra alle RVTSene i fht. FN/NATO-samarbeidet, opplæringen i krisesentrene, psykososial beredskap, radikaliserings/voldelig ekstremisme, selvmordsforebygging, utvikling av programmet SNAKKE, utvikling av prosjekt rus og vold, formidling og arbeid med flyktningeportalen. Medarbeidere møtes ellers på tvers av sentrene for arbeid rundt prosjekter og relevante tema.

3.3.7. God utnyttelse av nettressurser og tydelig formidling til tjenestene.

Det har vært noe samarbeid mellom sentrene på deling av nettressurser. Et mandat for arbeidsgruppe er utviklet i ledergruppen og arbeidsgruppen hadde sitt første møte våren 2018.

3.3.8 Samordnet tjenestestøtte til kommunene – et samarbeidsprosjekt mellom de regionale kompetansesentrene, RBUP/RKBU, KORUS og RVTS inkl. NAPHA

I henhold til samfunnsoppdraget skal kompetansesentrene bidra til økt samordning og arbeidsfordeling mellom sentrene. I tilskuddsbrevet for 2018 står dette eksplisitt formulert: *«sentrene skal videreføre sentersamarbeidet for samordnet fag -og virksomhetsutvikling til tjenestene i kommunen. Det regionale samarbeidet skal ha en struktur som sikrer tilpasning til regionale og lokale behov, samt sikrer lederforankring i tjenestene Arbeidet skal sees i sammenheng med andre tiltak og tilbud i regi av sentrene. Sentersamarbeidet skal fortrinnsvis fungere som en overbygning for effektiv og samkjørt kompetanseheving. Sentersamarbeidet skal også fremme systematisk koordinering, brukermedvirkning og*

kunnskapsbasert praksis.». Alle regioner har igangsatt formelt samarbeid på ledernivå og med konkrete samarbeidsprosjekter på rådgivernivå.

Senterleder ved RVTS Midt sitter i styringsgruppen som representant for kompetansesentrene i Midt Norge.

3.3.9 Samarbeid med nasjonale forsknings- og kompetansemiljø

Lederne ved NKVTS og representant fra NSSF deltok på RVTS ledermøte en gang i 2018. NSSF deltar i det nasjonale samarbeidet rundt forebygging av selvmord og selvskading som arrangeres annenhver gang av RVTS og NSSF. Samarbeid med NKVTS om vold mot eldre gjennom nasjonalt nettverk, og nasjonalt nettverk for styrking av behandlingstilbud ved SSA.

3.3.10 Formelle samarbeidsavtaler

Vi har en samarbeidsavtale med SANKS om arbeid i den sørsamiske befolkningen. Videre har vi en samarbeidsavtale med organisasjonen VIVAT, LEVE, UDI regionskontor Midt-Norge, og en formell samarbeidsavtale med BUF-etat region Midt. I 2015 inngikk vi en samarbeidsavtale med Tannhelsetjenestens kompetansesenter i Midt Norge (TkMN). I 2016 laget vi en samarbeidsavtale med Traumeenheten ved Nidaros DPS, som også har et regionalt ansvar for kompetanseheving på traumeforståelse og behandling. I 2017 inngikk vi en avtale om samarbeid med Trøndelag FK og FM om å bidra i folkehelsearbeid.

3.3.11 Forskningssamarbeid

En medarbeider samarbeider med bistandsorganisasjonen Vivo International. Samarbeid med Trondheim kommune om et torturutredningsprosjekt. En medarbeider er fast medlem av den vitenskapelige komité i International Association for the Treatment of Sexual Offenders (IATSO)

3.3.12 Internasjonalt samarbeid

RVTS Midt har samarbeid med ulike internasjonale instanser for å styrke fagkompetansen i senteret. I forhold til flyktningefeltet og arbeid med torturoverlevende har RVTS Midt en samarbeidsavtale med bistandsorganisasjonen VIVO International. Gjennom samarbeidet benyttes forelesere fra VIVO til undervisning i helseregionen og ansatte ved RVTS kan få erfaring fra kriseområder gjennom deltakelse i flyktningerelaterte prosjekter organisert av VIVO. To medarbeidere ved RVTS Midt er medlemmer av VIVO. RVTS Midt har i tillegg samarbeid med NORWAC i deres arbeid med mental helse i Libanon. En rådgiver underviser og veileder på videreutdanning i mental helse til sykepleiere og psykologer i området 4 uker i året.

4. Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021)

4.1 Arbeidet med å bistå kommuner i å utvikle handlingsplaner mot vold i nære relasjoner fortsatte i 201.

Kompetansehevingsprogram i forhold til vold i nære relasjoner

Kommunene Molde, Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Midsund, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har samarbeidet og utarbeidet handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Handlingsplanen skal være en del av kommunenes overordnede planverk og er styrende for alt arbeid med vold i nære relasjoner i den enkelte kommune og i regionen.

Med bakgrunn i dette arbeidet er det i samarbeid med RVTS Midt laget et kompetansehevingsprogram om arbeid med vold, overgrep og traumer i kommunene. Programmet gikk over 7 dager.

Arbeidet med vold i nære relasjoner er i tråd med regjeringens kommunesatsning og vi samarbeider tett med både Krisesenteret i Molde, Fylkesmannen i Møre og Romsdal og Høgskolen i Molde om dette opplæringsprogrammet.

Ulike fagpersoner ved RVTS Midt har bidratt med et bredt spekter av kompetanse knyttet opp til tema vold i nære relasjoner. Målet var å bygge opp en felles forståelsesramme som gir økt handlingskompetanse i kommunene og regionen.

Målgruppen har vært kommunalt ansatte, studenter og ansatte ved Høgskolen i Molde, krisesenter, politi, familievern, statlig barnevern, SMISO, private barnehager og skoler, NAV, spesialisthelsetjenesten og andre samarbeidspartnere. I overkant av 300 deltakere på hver undervisningsdag.

Etter svært positive evalueringer er tilsvarende interkommunalt samarbeid rundt utvikling av handlingsplaner mot vold og overgrep, med påfølgende kompetansehevingsprogram startet i to regioner i Møre og Romsdal, og i to regioner i Trøndelag.

Tiltak mot vold mot eldre

Samarbeidet med Vern for eldre, NTNU og NKVTS fortsetter. Undervisning er gitt til kommuner. Bidrag med bokkapittel i «Vold i nære relasjoner».

Tiltak 28 Implementering av Sinnemestringsmodellen Brøset. Det har vært holdt en veiledningssamling for terapeuter i regionen (13-14.6). Et nytt utdanningskull startet oktober 2017 med 27 deltakere. RVTS midt bistod med følgende samlinger for kullet som ble ferdig utdannet i 2018. 3. samling 17 og 18 januar, 4. samling 7 og 8 mars, 5. samling 11 og 12 april og 6 samling 30 og 31 mai 2018.

Har deltatt i arrangementskomiteen for 20 års jubileum Sinnemestring Brøsetmodellen. Innlegg 5 desember om nasjonalt prosjekt Kompetanseutvikling rus & vold. Det har vært flere samarbeidsmøter med Kompetansesenter Brøset for å se på videre spredning og implementering av modellen.

Tiltak 37 E

RKBU og RVTS samarbeider om fagemnet MDV6245 Traumatisering av barn og unge. Forebygging av omsorgssvikt, overgrep, selvskading og selvmord. Emnet kan tas som en del av master i barn og unges psykiske helse. Emnet er på 15 studiepoeng. Studenter må ha relevant bachelorgrad eller tilsvarende. Tilbudet er ikke direkte spisset til skole- og studenthelsetjenesten, men er også et tilbud til denne gruppen. RVTS bidrar med foreleserressurser i faget.

Tiltak 38 Den vanskelige barnesamtalen

Dette er tiltak fra en utgått handlingsplan som det fortsatt er stor etterspørsel etter fra kommunene i regionen.

«Den dialogiske barnesamtalen – et verktøy for å samtale med barn og unge om vanskelige tema». Kurset inkluderer undervisning om hva traumer er og hvilke konsekvenser dette har for barn og unges utvikling. Kurset er holdt flere ganger i begge fylker i regionen. Her deltar mange helsesøstre tilknyttet barne- ungdoms- eller videregående skoler. Den vanskelige barnesamtalen har i 2018 vært en del av samarbeidet med KoRus Midt i programmet BTI og samarbeid med KUN og Barnehuset om fagdager mot vold i kommuner i hele regionen. Til sammen 850 kommunalt ansatte har fått undervisningen.

Utviklingen av den digitale læringsplattformen SNAKKE.

En medarbeider deltar i den nasjonale prosjektgruppen for utvikling av plattformen. Pilotering av plattformen foregikk i Skaun kommune. Programmet ble forankret hos rådmann i kommunen. 3 barnehager med omtrent 50 ansatte i hver fikk tre timer undervisning over to kvelder hver. I tillegg ble det gitt veiledning og støtte til lederne ved hver barnehage. Helsetjenesten og barneverntjenesten i kommunen fikk undervisning en egen dag om programmet. Samme undervisning er gitt til spesialpedagogene i Trøndelag. I tillegg er det avholdt 3 frokostseminarer sammen med FM i begge fylkene og flere undervisningsdager etter forespørsel.

Utprøving av modellen TryggEst for håndtering av vold og overgrep mot sårbare voksne.

RVTS Midt har bidratt inn med undervisning i 3 pilotkommuner i regionen.

4.3 Psykologer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

RVTS deltar i regional arbeidsgruppe sammen med NAPHA, Fylkesmannen, KoRus, RKBU og representanter fra kommunepsykologene. Sammen arrangerer vi regionale seminar/workshops for psykologene i kommunene.

4.4 Kompetanseprogram for tverrfaglige team innen videregående opplæring.

Vi deltar med våre spisskompetanseområder inn i arbeidet for tverrfaglige team.

4.5 Bedre samhandling for barn og unge med psykiske vansker og rusmiddelproblemer

RVTS Midt deltar i Fylkesmennenes nettverk med våre kompetanseområder, i tillegg til egne seminarer. Flere barnehager og skoler i regionen har fått langsgående undervisning og konsultasjon i forhold til komplekse problemstillinger knyttet til tilrettelegging for barn med flukt og traumbakgrunn. Fagpersoner fra kommunale tjenester som PPT, barnevern og helsetjeneste/skolehelsetjeneste har også i flere tilfeller vært inkludert i denne oppfølgingen.

4.6 Styrket kunnskap og kompetanse om tidlig innsats og tidlig intervensjon

To ansatte gir undervisning i programmet som drives i samarbeid med KoRus og RKBU. Midtre Gauldal kommune har gjennomført programmet i 2018.

4.7 Handlekraft

To ansatte gir veiledning til Handlekraftagentene i regionen.

4.8 Arbeid mot krisesentertilbudet i kommunene

Vi har arrangert ledersamling med veiledning, og gjennomgang av GDPR, fagdager ved alle krisesentrene og to dagers regional samling. Tema for regional samling var opplæring i bruk av risikokartleggingsverktøyet SARA-V3. Tiltakene har vært evaluert ved at deltakerne har fylt ut evalueringsskjema anonymt i etterkant. Evalueringen viser at deltakerne har opplevd meget stor nytteverdi av disse samlingene og fagdage. Jurist ved RVTS Midt har også i 2018 jevnlig blitt brukt til rådgivning og undervisning av landets krisesenter i aktuelle lovhemler og juridiske spørsmål. Han har også deltatt i det nasjonale krisesenterarbeidet og deltatt i kompetansehevingstiltak for regionen.

4.9 Arbeid for bedre behandlingstilbud for overgripere.

Hjelp og behandling til barn og unge med problematisk eller skadelig seksuell atferd

Arbeide for bedre behandlingstilbud til overgripere

Om behandlingstilbud til voksne overgripere

RVTS Midt koordinerer «Nasjonalt kompetansenettverk for behandling av personer som begår seksuelle overgrep». Nettverket møtes om lag 2 ganger per år. Nåværende deltakere er fra RVTS, spesialisthelsetjenesten, private behandlingstilbud, kriminalomsorgen og konfliktråd, m.fl. Deltakerne er i prinsippet alle som har en faglig interesse for behandling av voksne som begår seksuallovbrudd, og som fortrinnsvis har en forankring i en relevant profesjon og behandlings- eller annen oppfølgingsinstitusjon samt forskning. Nettverkets mandat er å sikre felles kompetanse og forståelse for fagområdet samt arbeide for en faglig forankret behandling av de som er dømt for seksuallovbrudd eller står i fare for å gjøre dette.

Hjelp og behandling til barn og unge med problematisk eller skadelig seksuell atferd

RVTS Midt koordinerer det nasjonale og regionale arbeidet innenfor feltet. Nettverket i Midt kalles Rebessa, som er en forkortelse for «Regionalt ressursteam om barn og unge med bekymringsfull og skadelig seksuell atferd». Nettverket ble opprettet i 2013 og består av følgende instanser: RVTS Midt, barne-, og ungdomspsykiatrien i Trøndelag, Barne-, og familietjenesten Trondheim kommune, Bufetat region midt, Statens barnehus Trondheim og Brøset kompetansesenter. Konfliktrådet i Trøndelag er samarbeidspartner. Hovedmandatet til nettverket er å sikre at kompetansen om risikovurdering, utredning og behandling av barn med problematisk og skadelig seksuell atferd (SSA) blir holdt vedlike og utviklet i regionen. Rebessa sitt arbeid kan deles inn i 3 hovedområder. Det ene området er fagutvikling og forskning. Dette skjer i samarbeid med andre fagpersoner og NTNU. Det andre området er formidling og kompetanseheving. Det tredje hovedområdet er konsultasjonsteamet og ev oppfølging ut over konsultasjonen etter felles vurdering. Selve konsultasjonsarbeidet ledes av Brøset kompetansesenter. Utover dette arbeidet gir RVTS også veiledning til de som tar direkte kontakt.

Når det gjelder kompetanseheving så har RVTS Midt ansvaret for å implementere Aim-modellen i vår region. Implementeringen skjer i samarbeid med det nasjonale kompetansenettverket og V27 Bup Betanien Bergen. AIM er et empirisk- og kunnskapsbasert verktøy for utredning, risikovurdering og behandling av barn og unge som er sterkt mistenkt for eller har utøvd problematisk eller skadelig seksuell atferd. AIM-verktøyene er det mest tilgjengelige og beste verktøy man i dag har for mulig utvikling av felles tverrfaglig forståelse og håndtering av disse disse barn og unge samt deres pårørende.

I 2018 har RVTS Midt i lag med Rebessa gitt opplæring i det vi kaller Basic awareness.dvs basiskunnskaper om barn og unge med SSA. Vi har også avholdt kurs i Aim2 Utredning og Aim2 Behandling for 1. og 2.linjetjenestene. I tillegg har vi sammen med de andre RVTSene arrangert et Train the trainers-kurs hvor vi utdanner nye kursholdere innenfor Aim2 Utredning samt avholdt kurs som Aim har om teknologiassistert SSA.

RVTS Midt leder «Nasjonalt kompetansenettverk – Barn og unge med problematisk eller skadelig seksuell atferd». Nettverket ble etablert i 2015 på oppdrag fra Helsedirektoratet. Opprettelsen var forankret i regjeringens strategiplan «Barndommen kommer ikke i reprise» (2014-2017): «Tiltak 25. Kompetansehevingsprogram for utredning og behandling (av unge overgripere). RVTS Midt fikk et særoppdrag med å administrere oppdraget. Opprinnelig var det også bare Statens barnehus og de regionale RVTSene som deltok i nettverket. Nettverket møtes 3 ganger i året for drøftinger av kompetanseutvikling og nettverksbygging, nasjonalt og regionalt. Nettverket arrangerer åpen konferanse om SSA annethvert år (oddetallsår). I partallsår deltar vi på nordisk nettverkskonferanse. Fra 1.1. 2019 er det følgende medlemmer i nettverket: Alle RVTSene, Statens Barnehus ved utvalgte barnehus

(fagansatte) og representant fra ledergruppa, V27 Betanien Bup, Bergen, Bufetat ved spisskompetanseteam og Nasjonalt klinisk SSA-nettverk i Psykisk helsevern – barn og unge. (Administeres og koordineres av V27.)

Nettverket kan selv endre sammensetning etter behov.

Nettverkets mandat er å sikre at alle landsregioner har høy kompetanse om forebygging, risikovurdering, utredning og behandling av barn med SSA, og at denne blir holdt ved like. Videre skal nettverket sikre en nasjonal og felles forståelse av problemområdet, og med dette sørge for at det i alle landsregioner finnes oppdatert kompetanse på alle feltets områder. Til sist skal man drive fagutvikling gjennom kontakt med det nordiske og det internasjonale SSA-fagmiljøet

Nettverket arrangerte den biennale nordiske konferansen i Oslo 31.mai og 1. juni. Det var 150 deltakere på konferansen, dvs at denne var fulltegnet.

I 2017 opprettet Helse Midt-Norge en regional ressursgruppe med kompetanse på voldsrisikovurdering for barn og unge og vurdering av barn og unge med seksuelle atferdsproblemer. Arbeidet er forankret i Bup . I tillegg er Bufetat, RVTS Midt, RKBU Midt og Brøset kompetansesenter invitert inn og deltar. Gruppens mandat har vært å gi et forslag til et regionalt pasientforløp for vurdering og behandling av voldsatferd, knyttet både til aggresjon og sedelighet samt å utarbeide regional beredskapsplan for sikkerhetspsykiatri for ungdom

4.10 Kompetanseutvikling rus og vold

KoRus Midt i tett samarbeid med RVTS Midt fikk i 2017 i oppdrag å lede og koordinere et utviklingsprosjekt for integrert behandling av rus og vold. Arbeidet i 2018 har blant annet gått til å avklare kunnskapsmoduler og få på plass regionale arbeidsgrupper på tvers av sentrene. Det rapporteres særskilt på prosjektet fra KoRus Midt sammen med RVTS Midt.

KOMPETANSEUTVIKLING

RUS & VOLD

www.rvtsmidt.no/rusogvold

5. Handlingsplan for forebygging av selvmord og selvskading (2014-2017)

Tiltak 18

Veiledning og undervisning er gitt til etterlatte ved selvmord i samarbeid med LEVE. En ansatt har vært fagansvarlig ved helgesamling for unge etterlatte i Unge LEVE. En ansatt er veileder for likemenn i regionen.

Tiltak 20

Veiledende materiell for kommunene om forebygging av selvskading og selvmord er ferdigstilt. Materialet er med i undervisning. Undervisning om forståelse av selvmordsproblematikk, forebygging av selvmord og selvskading er gitt til Masterstudenter ved Nord Universitet og RKBU, samt til medisinerstudenter ved NTNU og til DPS i Volda,

Ålesund og Tiller. Undervisning om selvmordsforebygging er gitt til flere asylmottak og til bofellesskap for enslige mindreårige, samt til flere kriseteam i regionen, kommunalt ansatte og på konferanse for psykologer i kommune. En del av undervisningen omhandler tverrfaglig koordinert samarbeid.

Tiltak 22

Det er holdt en rekke kurs i Førstehjelp ved selvmordsfare, Safe Talk og Frisk Opp kurs til frivillige, kommuner og spesialisthelsetjenesten. En satsing i 2017, som fortsatte i 2018, er Safe Talk kurs til alle lærere på barne- og ungdomsskoler i Trondheim. I tillegg vil sentrale ansatte ved alle skolene gjennomgå to dagers kurs i førstehjelp ved selvmordsfare. Trondheim kommune har avsatt midler til en del finansiering av denne satsingen. Flere andre kommuner ønsker samme satsing, uten at de har mulighet for del finansiering. I løpet av 2017 og 2018 har ca. 2500 lærere i regionen tatt Safe Talk kurset. Sammen med SANKS og RVTS Nord er det igangsatt et arbeid for å tilpasse Safe Talk til samisk kontekst.

RVTS Midt har bistått Utdanningsdirektoratet med innspill til selvmordsforebyggende arbeid i skolen. Til studenter ved universitetene i regionene er det gitt undervisning om forståelsesmodeller for selvmord og selvmordstanker.

Arbeid med å utvikle handlingsplaner for forebygging av selvmord og selvskading er igangsatt i 6 kommuner. Det er en rekke henvendelser på konsultasjoner om selvmordsproblematikk både fra tjenesteapparatet og privatpersoner.

6. Flyktningehelse og tvungen migrasjon

Arbeidet med psykososial oppfølging av flyktninger har vært et av hovedfokusområdene også i 2018. Kompetansenettverk er videreført i begge fylkene i samarbeid med Fylkesmennene. Samlinger er avholdt; 2 x Trondheim, 2 x Molde, 2 x Steinkjer/Stiklestad. Det er mange henvendelser på undervisning, veiledning og konsultasjon i forhold til bosatte enslige mindreårige og familiegjenforening. Systematisk undervisning og veiledning er gitt til bofellesskap for enslige mindreårige asylsøkere og til kommuner med bosatte flyktninger. Det er gitt undervisning og veiledning til inntaksskoler og barnehager i regionen om traumeforståelse og tiltak. Det samme er gitt til enheter for voksenopplæring, til psykisk helsevern, psykologistudenter og andre som har arbeidet som frivillige i forhold til oppfølging av flyktninger/asylsøkere. Veiledningssamling er avholdt i forhold til Narrativ eksponeringsterapi. Det er gitt kurs i førstehjelp ved selvmordsfare (2 dager) og Safe Talk (4 timer) til flere mottak og kommunalt ansatte som jobber med flyktninger.

6.1 Overgrep og tortur

Forelesninger og undervisning er til kliniske miljø og til universitet. Veiledning gis til kliniske miljøer. Et prosjekt for kartlegging av torturerfaringer pågår i samarbeid med Flyktningehelseteamet i Trondheim kommune

6.2 Handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse

Retten til å bestemme over eget liv (2017-2020) Koordineringsansvaret for Regionalt fagnettverk ble fra 2017 overført til RVTS. Nettverket har hatt to møter i 2018.

Kompetanseheving

RVTS har hatt undervisning på feltene kjønnslemlestelse og tvangsekteskap, i begge fylker til høyskoler, universitet og tjenesteapparatet i kommuner og til frivillige organisasjoner. En del av undervisningen foregår som ledd i større kompetansehevingsprogram om vold og overgrep.

Rådgiving og veiledning til tjenesteapparatet

RVTS Midt gir regelmessig veiledning i Trondheim kommune. I tillegg konsultasjon på flere enkeltsaker i hele regionen.

Tiltak 11 Handlingsplanarbeid

Bidrar til kommunale handlingsplaner om vold i nære relasjoner ifht KLL.
Holdt foredrag til kommuneansatte om utarbeidelse av interkommunale og/eller lokale planer.

Regional konferanse 20-21.9 – Retten til eget liv

130 deltakere. Konferansen ble over 2 dager, arrangert i samarbeid med IMDI, FM, politi og Bufetat.

6.4 Arbeid med Regjeringens handlingsplan mot menneskehandel

Tiltak 17

Kunnskap om identifisering og oppfølging av ofre for menneskehandel er inkludert i våre kurs og undervisningstilbud. Totalt 5 samarbeidsmøter i 2018 for aktører som kan ha med menneskehandel å gjøre i Trondheimsregionen: politiet, krisesenteret, Bufetat, BFT Omsorgsenheten, Trondheim mottakssenter, Redd Barna, UDI, i tillegg til RVTS Midt. Møter i 2018: 13/2, 11/4, 26/4, 10/10 og 5/12. Problemstillinger rundt menneskehandel er også inkludert i det regionale fagnettverket for Handlingsplan mot negativ sosial kontroll, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, som sees i sammenheng med opptrappingsplanen mot vold. Ved tilføring av ekstratilskudd fikk en ansatt økt stillingsandel med 20 %. Et samarbeid mellom landets RVTS ble etablert. Som del av utvikling av egen kompetanse på tema menneskehandel var representanter for alle 5 RVTS på en studiereise til London i november 2018. 2 ulike institusjoner som driver forskning og behandling av ofre for menneskehandel ble besøkt, samt hadde egne nettverksmøter. 2 dagsseminar om menneskehandel ble avholdt i Ålesund og Kristiansund i november.

6.5 Traumebevisst omsorg

Programmet gir en innføring i kunnskap om nyere traumepsykologi, og forankrer denne gjennom refleksjon, øvelser og kunnskap om beslektede tema. I tillegg legges det stor vekt på bevisstgjøring av seg selv som det viktigste «verktøyet» man har i møte med ungdommene. Stor etterspørsel etter undervisning og veiledning fra kommuner som bosetter enslige mindreårige asylsøkere og fra barneverntjenester.

6.6 Kommunikasjon med barn via tolk

Rapport som beskriver et flerfaglig samarbeidsprosjekt knyttet til språktolking for barn. Det er gjennomført en studie hvor hensikten var å undersøke hva som er spesielt ved å kommunisere med små barn via tolk, og om det kreves særskilt kompetanse i tolkesituasjoner med små barn. Erfaringer fra prosjektet barn og tolk som dokumentert i rapporten fra 2016 har vært med som et av flere tema i undervisning og konsultasjon til barnehager og skoler, på fagdager i ulike kommuner og andre undervisningsoppdrag og innlegg på konferanser og nettverkssamlinger i 2018.

<https://www.ntnu.no/trykk/publikasjoner/RVTS/>

6.7 Familiegjenforening i eksil

Krig, forfølgelse og flukt innebærer ofte at familier splittes eller blir borte fra hverandre, og det kan ta mange år før de gjenforenes. Forventingene til endelig å få leve sammen igjen er ofte store, men å bli gjenforent etter mange års atskillelse kan vise seg å være utfordrende for mange. Familiene er ofte lite forberedt på slike utfordringer. For å møte noen av disse utfordringene er det utviklet et samtaleopplegg for flyktningfamilier som nylig har vært gjennom en gjenforeningsprosess. Formålet har vært å utvikle en metode som kan tas i bruk av ansatte i helse- og sosialtjenesten som møter familiene og som ønsker å støtte dem i en spesiell livssituasjon. Prosjektet har vært et samarbeid mellom Flyktningehelseteamet i Trondheim kommune, Psykologisk institutt ved Universitetet i Oslo, Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap ved NTNU og RVTS Midt, med støtte fra IMDI.

<http://rvtsmidt.no/wp-content/uploads/2014/03/Familiegjenforening.pdf>

I løpet av 2018 er det gjennomført 5 workshops om forebyggende familiesamtaler ved familiegjenforening (2 i Trondheim, en på Røros, en i Ålesund og en i Bergen i samarbeid, og etter ønske fra RVTS Vest).

Fagdager på Stjørdal for ansatte i de øvrige RVTS, kommunepsykologer og andre interesserte arrangert i samarbeid med NTNU samfunnsforskning og Institutt for sosialt arbeid, NAPHA og Flyktningehelsetjenesten i Trondheim Kommune. Samlet har rundt 200 fagpersoner fått innføring i, og veiledning på sitt arbeid med metoden.

Familiearbeid og forebyggende familiesamtaler var også tema på Kompetansenettverkssamlingen som RVTS arrangerte felles for fylkene i regionen i mai.

Temaet familiegjenforening og familiesamtaler også med i det meste av barne-, ungdoms- og familiefaglig i undervisning fra RVTS Midt i 2018: som på lokale fagdager i bla. Melhus, Ålesund, Trondheim, Skaun, Smøla, på BTI-konferansen arrangert av BUFetat og KoRus., på Perinataldagen arrangert av Barneklubben på St Olav og undervisning på master studier psykisk helse Universitetet Nord.

6.8 Fremmedfrykt

Vi har på bakgrunn av våre ulike erfaringer opplevd og erkjent at det foreligger en betydelig «Fremmedfrykt» i store deler av den norske befolkning, som også omfatter mange av de ansatte i helse- og sosialsektoren. Dette er særlig alvorlig da det er grunn til å tro at Fremmedfrykt i verste fall kan være forløperen for både diskriminering og i ekstreme tilfeller rasisme og radikaliserings. Mange av de som rammes av Fremmedfrykt opplever seg utestengt og isolert, og utsettes i realiteten for en form for skjult mobbing, som i sin tur kan være direkte helseskadelig. Det vi ønsker å bidra med er gjennom foredrag og seminarer og avmystifisere og bevisstgjøre den enkelte på fenomenet «Fremmedfrykt», som vi anser som en normal allmenn menneskelig reaksjon på det/de ukjente. Vi er med andre ord ikke ute etter å fordømme men å sette ord på det som mange oppfatter som vanskelig men som det er liten åpenhet omkring.

Vi mener at dette er viktig strategi i vårt forebyggende arbeid for å forebygge fremmedfrykten i det mangfoldige norske samfunnet. Tilbakemeldinger fra våre seminarer er positiv, og vi har fått flere invitasjoner til å bidra i kurs og konferanser.

I 2018 har en kommune hatt en hel dag på temaene, to timer undervisning ved to DPS og en kommune, to timer veiledning til VG skole, to timer dialogmøte med et trossamfunn.

7. Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme

363 personer fra begge fylker har deltatt på RAN kurs i 2018.

Mentorordningen: RVTS-midt har i samarbeid med Trondheim kommune ved SLT koordinator opprettet en Mentorordning for oppfølging av tilfeller der det meldes om bekymring for personer i risiko for å innta holdninger eller posisjoner som kan føre til voldelig radikaliserings og ekstremisme.

Mentorgruppa består av 6 personer, samtlige med sosial/helse- faglig bakgrunn. Alle har erfaring med arbeid med ungdom/unge voksne. Det er gjennomført videre opplæring av mentorene i 2018 og de får veiledning fra RVTS. Mentorene er involvert i flere oppfølgingsaker.

De fleste henvendelser til senteret innenfor temaet etterspør kompetanse på forebygging av radikaliserings, ikke spørsmål om RAN kurs. Vi har hatt oppfølging med undervisning og veiledning til flere skoler etter bekymringsmeldinger.

8. FN/Nato-veteraner, herunder i tjeneste for Norge;

Regjeringens oppfølgingsplan for ivaretagelse av personell før, under og etter internasjonal tjeneste (2014-2017) Organisering og ledelse av regional faggruppe, koordinering av arbeid for veteraner i regionen. Regelmessige møter i nettverket. Bidrag til etablering av veteranplaner i kommuner, alle kommuner på Fosen, samt Steinkjer. Deltakelse i samarbeidsforum for veteranarbeid i Trondheim kommune. Drøfting om mulig samarbeid om oppbygging av tilpasset behandlingstilbud og evt. forskning er startet med Regional traumeenhet ved Nidaros DPS. Fagdag for Malvik kommune tirsdag 25.09.18 om arbeid med FN/NATO veteraner. 8 timer. Samarbeid med NVIO. Internasjonal konferanse 4 – 6.04.18 i Amsterdam. Plenumsinnlegg og deltakelse i paneldebatt. Antall tilhørere: 300. Undervisning 8 mai Ørlandet.

9. Traumebehandling for voksne

9.1 Traumekompetanse

Kompetansehevingsprogram om forståelse og behandling av PTSD og komplekse traumer, komprimert program 2 dager til kommuner. Programmet er gjennomført i 28 kommuner med til sammen 461 deltakere.

Stabilisering – kurs og veiledning

Et kull i utdanningen Sensorimotorisk psykoterapi trinn 2, startet våren 2018 og avsluttes våren 2019. 18 deltakere.

10. Psykososial beredskap

Samling for kriseteam i Namdalsregionen regionen, 2 dager, Værnesregionen 2 dager. Konferanse for ledere av kriseteam i Trøndelag i 2 dager. Nettverk for kriseteam i begge fylkene er videreført. Flere kriseteam har fått to dagers førstehjelpskurs ved selvmordsfare. 200 deltakere i kriseteam har fått undervisning og veiledning. I samarbeid med RVTS Øst, i fb. med NATO øvelsen og oppretting av EPS senter I tillegg har vi bistått Trondheim kommune med krisehåndtering til kriseledelse og skoleledelse etter en alvorlig hendelse høsten 2018.

11. LOS funksjonen, oppfølging av berørte etter 22 juli.

RVTS Midt har i alle år hatt oppfølging med støttegruppa for berørte etter 22 juli. Vi deltar med 2 rådgivere på den årlige nasjonale samlingen for ungdommene, og en årlig regional samling for alle berørte, også pårørende. I tillegg har vi individuell oppfølging av berørte i regionen som trenger bistand for å få den hjelp de trenger. En rådgiver har siden 2011 brukt omtrent 20 % av sin stilling til dette arbeidet. Fra 2019 vil vi i tillegg bruke ca. 20 % stilling fra vår jurist til denne bistanden.

12. Løpende arbeid i 2018

Ressursgruppe juss og helse

RVTS- Midt tok i 2010 initiativ til å opprette et forum hvor en kunne drøfte dilemmaer som oppstår i skjæringspunktet mellom juss og helse i vold og overgrepssaker, spesielt i familiesaker. Navnet på forumet er «Ressursgruppen juss og helse». Deltakere i gruppen er lokalt forankret og består av dommere, advokater, sakkyndige, psykiatere, konfliktråd og representanter fra RVTS-Midt. Gruppen møtes to ganger i året hvor aktuelle problemstillinger både fra et juridisk og helse/psykologisk perspektiv drøftes. Hensikten med gruppen er å få økt kunnskap om skader barn som lever med vold i familien påføres og øke muligheten for å bedre praksis i familievoldssaker både i behandlings- og i domstolsapparatet.